

PRESUDA SUDA

29. studenoga 1978.

„Zajednička organizacija tržišta svinjskog mesa”

U predmetu C-83/78,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Magistrate's Court, County Armagh (Magistratski sud u grofoviji Armagh, Sjeverna Irska) u postupku koji se pred tim sudom vodi između

PIGS MARKETING BOARD (SJEVERNA IRSKA) (Uprava za prodaju svinja u Sjevernoj Irskoj)

i

RAYMONDA REDMONDA, uzgajivača svinja,

o tumačenju više odredaba iz Ugovora o EEZ-u i uredaba o zajedničkoj organizaciji tržišta svinjskog mesa s obzirom na nacionalni propis koji se u Sjevernoj Irskoj primjenjuje na prijevoz i prodaju svinja.

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, Mackenzie Stuart, predsjednik vijeća, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe i G. Bosco, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Reischl,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

PRESUDU

- 1 Odlukom od 19. rujna 1977. poslanom u popratnom dopisu od 10. ožujka 1978., koju je Sud zaprimio 16. ožujka 1978., Resident Magistrate, Armagh (Magistratski sud u Armaghu) uputio je, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u nekoliko pitanja o tumačenju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2759/75 od 29. listopada 1975. o zajedničkoj

organizaciji tržišta svinjskog mesa (SL L 282, str. 1.) te više odredaba Ugovora koje se odnose na ukidanje količinskih ograničenja (članak 30. i sljedeći), na zajedničku poljoprivrednu politiku (osobito članak 40.), na odredbe o državnim monopolima i na poduzeća kojima su dodijeljena posebna ili isključiva prava (članci 37. i 90.), na pravila o tržišnom natjecanju (članci 85. i 86.), i o tumačenju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 26 od 4. travnja 1962. o primjeni pravila tržišnog natjecanja na proizvodnju poljoprivrednih proizvoda i trgovinu poljoprivrednim proizvodima (SL 1962, str. 993.).

- 2 Ta su pitanja upućena u okviru kaznenih postupaka pokrenutih protiv uzgajivača svinja zbog povrede odredaba koje su na snazi u Sjevernoj Irskoj, a donesene su na temelju Pigs Marketing Scheme, lokalnog zakonodavstva u sektoru prodaje svinjskog mesa kojom upravlja tijelo nazvano Pigs Marketing Board (u daljnjem tekstu: Board), osnovano na temelju istog zakonodavstva, čiji su članovi jednim dijelom proizvođači i drugim dijelom predstavnici Ministarstva poljoprivrede, koje nad tim Boardom vrši nadzor.
- 3 Iz podataka iz odluke suda kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da se taj sustav primjenjuje na debele svinje, takozvane *bacon pigs* koje relevantno zakonodavstvo definira kao svinje težine 77 kg i više.
- 4 Te svinje proizvođači mogu prodavati samo posredstvom Boarda.
- 5 Board ima isključivo pravo prodaje *bacon pigs* i ovlast, u odnosu na proizvođače, utvrđivanja cijena i svih drugih uvjeta prodaje.
- 6 U tom smislu, relevantno zakonodavstvo zabranjuje da prodaju takvih svinja – osim iznimaka – obavljaju osobe koje nisu proizvođači registrirani u Boardu, a registriranim proizvođačima zabranjuje prodaju koja nije namijenjena sâmom Boardu ili se ne obavlja njegovim posredovanjem.
- 7 Te su odredbe dopunjene propisom iz 1972. pod nazivom Movement of Pigs Regulations 1972, koji zabranjuje svaki prijevoz *bacon pigs* koji nije usmjeren prema jednom od kupovnih centara Boarda i za koji ne postoji dozvola za prijevoz koju izdaje Board.
- 8 U slučaju povrede prethodno opisanih odredaba predviđaju se novčane ili zatvorske kazne te zapljena robe.
- 9 Iz odluke suda kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je protiv tuženika u glavnom postupku, zbog toga što je 12. siječnja 1977. prevezao 75 *bacon pigs* bez dokumenta koji izdaje Board, pokrenut kazneni postupak povodom pritužbe Boarda podnesene pred Resident Magistrate u Armagh (Magistratski sud) zbog povrede članka 4. stavka 1. Movement of Pigs Regulations (Sjeverna Irska) 1972 i članka 17. stavka 4.A Agricultural Marketing Act (Sjeverna Irska) 1964, kako je kasnije izmijenjen.

- 10 Istodobno, Board je zahtijevao zapljenu robe, ali od tog se zahtjeva kasnije odustalo zato što je tuženik pristao izjasniti se „krivim”.
- 11 Pred Resident Magistrate (Magistratski sud) okrivljenik je u svoju obranu istaknuo da su odredbe Pigs Marketing Scheme i Movements of Pigs Regulations, koje se ističu protiv njega, neusklađene s odredbama prava Zajednice, konkretno, s odredbama koje uređuju zajedničku organizaciju tržišta svinjskog mesa, i s odredbama Ugovora o EEZ-u o pravilima tržišnog natjecanja.
- 12 Board je branio usklađenost Pigs Marketing Scheme tako da se pozivao na članak 37. Ugovora o EEZ-u o državnom monopolu komercijalne naravi i članak 44. Akta o pristupanju, koji za prilagodbu tih monopola zahtjevima zajedničkog tržišta predviđa razdoblje koje završava 31. prosinca 1977.
- 13 S obzirom na ovaj spor, budući da je pritužba podnesena na osnovi kaznenog zakona čija primjena može dovesti do toga da se okrivljenik kazni novčanom ili zatvorskom kaznom ili objema kaznama, Resident Magistrate (Magistratski sud) smatrao je da je važno znati je li takva osuda spojiva s pravom Zajednice.
- 14 Kako bi se to pitanje razjasnilo, Resident Magistrate (Magistratski sud) odlučio je, odlukom od 19. rujna 1977., na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, predmet uputiti Sudu kako bi se razjasnilo pitanje je li osuda okrivljenika, donesena u skladu sa zakonodavstvom koje se primjenjuje u Sjevernoj Irskoj, spojiva s pravom Zajednice.
- 15 U svojoj odluci Resident Magistrate (Magistratski sud) uputio je sljedeća pitanja:

„Je li Pigs Marketing Board 'poduzetnik'? Je li on 'nacionalna organizacija tržišta'? Je li on 'državni monopol komercijalne naravi'? Je li on sve te tri stvari zajedno ili je kombinacija dviju od njih?

 1. Ako je riječ o 'poduzetniku' odgovara li taj poduzetnik smislu i ciljevima članka 85. i 86. Ugovora o EEZ-u? Ako je odgovor potvrđan, aktivnosti Boarda s obzirom na odredbe njegovoga sustava očito se protive tim člancima, osobito članku 85. stavku 1. točkama (a), (b) i (c).
 2. Ako je riječ o 'nacionalnoj organizaciji tržišta', potpada li ona pod područje primjene članka 2. Uredbe br. 26, tako da se može koristiti izuzećima koja su ondje predviđena? Po našem mišljenju, ova specifična uredba odnosi se samo na nacionalne organizacije tržišta koje su uspostavljene na osnovi sporazuma i nikako nemaju obvezujući karakter. Board upravlja svojim sustavom tako da nalaže obveze i ograničenja; tako 'proizvođač koji nije registriran ni izuzet od registracije ne može uopće prodavati svinje'. Međutim, iako Board potpada pod područje primjene članka 2. Uredbe br. 26 s obzirom na smisao i ciljeve tog članka, nije iznesen nijedan dokaz ni o kakvoj odluci Komisije zajedničkog tržišta na temelju koje bi Board bio izuzet iz područja primjene članka 85. Ugovora iz Rima, niti smo našim istraživanjima uspjeli pronaći takvu odluku.

3. Ako je riječ o 'državnom monopolu komercijalne naravi', potpada li on pod područje primjene članka 37. stavka 1. Ugovora iz Rima, tako da ima pravo na zaštitu iz članka 37. stavka 1. Ugovora o pristupanju, koji predviđa prijelazno razdoblje do 31. prosinca 1977.?
 4. Ako je riječ o 'državnom monopolu komercijalne naravi' u smislu članka 37. Ugovora iz Rima i ako prijelazno razdoblje za prilagodbu ne istječe prije 31. prosinca 1977., štiti li ga to od trenutnog učinka članaka 85. i 86.? Ili se, pak, može tvrditi da se pojam 'poduzetnik' u smislu članaka 85. i 86. može shvaćati tako da uključuje državne monopole? Predstavnik Boarda tvrdio je da pojam 'poduzetnik' nije definiran, ali da se koristi različito od pojma 'državni monopoli'.
 5. Potpadaju li aktivnosti Boarda pod područje primjene članka 85. stavka 3., tako da su izuzete iz primjene odredaba stavka 1. navedenog članka? To pitanje nije upućeno. Ako je na temelju stavka 3. Board izuzet iz područja primjene članka 85., nije se potrebno vraćati na argument o 'prijelaznom razdoblju'.
 6. Također, što u tome znači članak 8. Ugovora iz Rima koji glasi:

'1. Tijekom prijelaznog razdoblja od dvanaest godina postupno se uspostavlja zajedničko tržište [...].

2. Za svaku se fazu određuje niz radnji koje treba započeti i istodobno provoditi.'

Odnosi li se ta odredba na ovaj predmet?"
- 16 Board je protiv te odluke podnio žalbu Žalbenom sudu u Belfastu, tražeći od njega da ocijeni je li Magistrate Court (Magistratski sud) mogao zakonito proslijediti predmet Sudu Europskih zajednica i da u tom cilju ispita javlja li se u postupku pokrenutom pred Magistrate's Court (Magistratski sud) pitanje tumačenja Ugovora; ako je odgovor potvrđan, je li odluka o tome potrebna da bi Magistrate (Magistratski sud) donio presudu; naposljetku je li Magistrate's Court (Magistratski sud) time što je proslijedio predmet Sudu, pravilno izvršio svoju diskecijsku ovlast;
 - 17 Nakon što je podsjetio na razloge koji su Resident Magistrate (Magistratski sud) naveli da iskoristi pravo na prethodni postupak iz članka 177. Ugovora o EEZ-u, smatrajući da je na diskrecijskoj ovlasti tog suda da razjasni pravna pitanja koja uvjetuju izvršavanje njegove nadležnosti, odlukom od 8. ožujka 1978. Žalbeni sud u Belfastu odbio je žalbu koju je podnio Board.
 - 18 Resident Magistrate (Magistratski sud) je 10. ožujka 1978. Sudu dopisom poslao svoju odluku od 19. rujna 1977. u kojemu je izjavio da se „javilo pitanje ima li domaći sud nadležnost odlučivati tako da primjenjuje određeno zakonodavstvo koje je na snazi u

Sjevernoj Irskoj” i da činjenične okolnosti predmeta i pitanja upućena odlukom od 19. rujna 1977. „uzgredno također uključuju sljedeća pitanja”:

- „1. Jesu li članci 30., 31., 32., 34., 37., 40., 41., 42., 43., 85., 86. i 90. Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice izravno primjenjivi, tako da pojedincima dodjeljuju prava koja su sudovi Ujedinjene Kraljevine dužni štiti?
2. Jesu li Uredbe br. 121/67 i 2759/75 i sve druge uredbe o zajedničkoj organizaciji tržišta svinjskog mesa koje su donesene u skladu s Ugovorom o EEZ-u izravno primjenjive, tako da pojedincima dodjeljuju prava koja su sudovi Ujedinjene Kraljevine dužni štiti?
3. Je li, na osnovi pravilnog tumačenja samih članaka i uredbama ili bilo koje druge odredbe prava Zajednice primjenjive u ovom slučaju, Pigs Marketing Scheme (sustav prodaje svinja) koji je na snazi u Sjevernoj Irskoj, protivan pravilima prava Zajednice?
4. U skladu s prethodno navedenim člancima i uredbama i bilo kojom odredbom prava Zajednice, može li država članica:
 - (a) zadržati nacionalnu organizaciju tržišta dok je na snazi zajednička organizacija tržišta,
 - (b) obvezati proizvođače koji potpadaju pod njezinu nadležnost da se, prije nego što prodaju svinje registriraju kod Pigs Marketing Board (Sjeverna Irska) (Uprava za prodaju svinja za Sjevernu Irsku),
 - (c) obvezati proizvođače koji potpadaju pod njezinu nadležnost da s dotičnim Boardom zakluče ugovore i da prodaju svinje po cijenama i u količinama koje je on utvrdio,
 - (d) dopustiti Boardu, izričito ili prešutno, kupnju svih svinja na koje se odnosi sustav prodaje?
5. Predstavlja li činjenica nametanja prethodno navedenih obveza u okviru ukupnog reguliranja broja proizvedenih svinja, ostvarenih prodaja i cijena, povredu prava Zajednice u dijelu u kojem te obveze mogu predstavljati mjere s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje izvoza, s obzirom na to da je jedan od glavnih ciljeva i učinaka zakonodavstva Sjeverne Irske o kojem je riječ u ovom slučaju, sprječavanje izvoza svinja u Sjevernu Irsku?
6. Je li Ujedinjena Kraljevina, na dan svojega pristupanja Zajednici, podlijegala zajedničkoj organizaciji tržišta u području poljoprivrede, a osobito što se tiče svinjskog mesa i živih svinja; ako je odgovor potvrđan, je li se ta zajednička organizacija primjenjivala od 1. veljače 1973.?

- 7 Je li u svibnju 1972. Ujedinjena Kraljevina imala pravo donijeti Movement of Pigs Regulations (Northern Ireland) 1972 (Uredba iz 1972. o prijevozu svinja koja se primjenjuje u Sjevernoj Irskoj)?”
- 19 Vlada Ujedinjene Kraljevine, u svojim pisanim očitovanjima i usmenim izlaganjima, istaknula je određena razmatranja u pogledu pitanja koja je uputio Resident Magistrate (Magistratski sud).
- 20 Ona tvrdi, prvo, da pitanja upućena odlukom od 19. rujna 1977. uglavnom nisu pitanja o tumačenju nego su pitanja o primjeni prava Zajednice i da o njima ne treba odlučivati Sud.
- 21 Drugo, za pitanja iz popratnog dopisa od 10. ožujka 1978. koja je sâm sudac okvalificirao pitanjima koja se pojavljuju samo „uzgredno”, ne može se smatrati da su Sudu valjano proslijeđena.
- 22 Zbog velikog broja upućenih pitanja te s obzirom na složenost i važnost predmeta, vlada tvrdi da joj je teško utvrditi pravne probleme koji se javljaju u okviru postupka koji se vodi pred Resident Magistrate (Magistratski sud).
- 23 Zato je vlada, kako bi mogla pripremiti svoje usmeno očitovanje, pozvala Sud da joj unaprijed navede pitanja koja on smatra relevantnima.
- 24 Uostalom, za rješavanje problema nastalih pred nacionalnim sudom čini joj se da je potrebno ispitati samo članke 34. i 37. Ugovora o EEZ-u, koji se odnose na količinska ograničenja izvoza i na sustav državnih monopola.
- 25 U okviru razgraničenja sudskih nadležnosti između nacionalnih sudova i Suda, predviđenog u članku 177. Ugovora o EEZ-u, nacionalni sud koji jedini ima izravna saznanja o okolnostima predmeta te o argumentima koje su stranke istaknule i koji će morati preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će se donijeti, u najboljem je položaju da ocijeni, uz potpuno poznavanje predmeta, relevantnost pravnih pitanja koja se javljaju u sporu koji se pred njim vodi i potrebu donošenja prethodne odluke kako bi mogao donijeti svoju presudu.
- 26 Međutim, u slučaju pitanja koja su eventualno nepravilno formulirana ili prekoračuju opseg nadležnosti koje su mu dodijeljene člankom 177. Ugovora o EEZ-u na Sudu je da iz svih podataka koje mu je dostavio nacionalni sud, a osobito iz obrazloženja odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, izvede elemente prava Zajednice koje treba tumačiti ili prema potrebi ocijeniti njihovu valjanost, uzimajući u obzir predmet spora.
- 27 S tim u vezi valja napomenuti da je u svojoj odluci od 19. rujna 1977. Resident Magistrate (Magistratski sud) jasno iznio nedoumice koje ima u pogledu toga kako s obzirom na odredbe prava Zajednice okvalificirati sporni sustav i da je dokazao da će

o rješenju tog prethodnog pitanja ovisiti koje od različitih odredaba na koje se stranke pozivaju treba odabrati.

- 28 Pitanja upućena pismom od 10. ožujka 1978. očito su nadahnuti prigovorom koji je Board u međuvremenu podnio pred Court of Appeal (Žalbeni sud) u Belfastu o pitanju je li Resident Magistrate (Magistratski sud) pravilno izvršio svoju diskrecijsku ovlast u pogledu pravnih pitanja koja su se pojavila i potrebe da se ona proslijede Sudu.
 - 29 Usporedba s odlukom od 19. rujna 1977. svakako pokazuje da ta dodatna pitanja služe samo objašnjavanju i preciziranju ranije upućenih pitanja.
 - 30 Dakle, upravo zbog povezanosti ta dva niza pitanja, valja identificirati probleme tumačenja do kojih je došlo u okviru kaznenog postupka pokrenutog pred Resident Magistrate (Magistratski sud).
 - 31 Što se tiče poteškoće koju je istaknula vlada Ujedinjene Kraljevine u pogledu utvrđivanja, u širokom nizu pitanja koja je uputio Resident Magistrate (Magistratski sud), onih pitanja koja se trebaju smatrati odlučujućima, Sudu se nije činilo mogućim jednoj od stranaka koje sudjeluju u postupku unaprijed dati upute, a da pritom ne riskira da svoje stajalište utvrdi prije konačne odluke i da, osim toga, ugrozi mogućnosti obrane drugih stranaka.
- Kvalifikacija Pigs Marketing Scheme s obzirom na odredbe Ugovora o EEZ-u i sekundarnog prava
- 32 Najprije, Resident Magistrate (Magistratski sud) želi dobiti sve elemente tumačenja prava Zajednice koji će mu omogućiti da Pigs Marketing Scheme okvalificira s obzirom na odredbe Ugovora o EEZ-u i sekundarnog prava kako bi utvrdio odredbe koje će mu omogućiti donošenje presude o usklađenosti tog sustava s pravom Zajednice.
 - 33 Tri su mogućnosti predviđene u tom pogledu, prema kojima se Pigs Marketing Scheme i njegovo upravno tijelo Board trebaju smatrati „državnim monopolom komercijalne naravi” u smislu članka 37. Ugovora o EEZ-u – tako da su na temelju članka 44. Akta o pristupanju, njegove aktivnosti barem do 31. prosinca 1977. izuzete od primjene odredaba Ugovora o EEZ-u o količinskim ograničenjima – ili se trebaju smatrati „poduzetnikom” s posljedicom da se primjenjuju odredbe Ugovora o EEZ-u o tržišnom natjecanju, ali podložno posebnim pravima koja eventualno mogu proizlaziti iz članka 90. ili se, konačno, trebaju smatrati „nacionalnom organizacijom tržišta”, što bi dovelo do problema usklađenosti takve organizacije sa zajedničkom organizacijom tržišta za dotični sektor.
 - 34 Odgovor na pitanje te kvalifikacije mora se izvesti iz općeg sustava Ugovora o EEZ-u i funkcije koje u tom sustavu imaju odredbe o poljoprivredi.

- 35 U tom pogledu valja podsjetiti da se Pigs Marketing Scheme odnosi na sektor gospodarske djelatnosti, to jest na proizvodnju i prodaju određene kategorije svinja, koji potpada pod zajedničku organizaciju tržišta koju u trenutku pristupanja Velike Britanije uređuje Uredba br. 121/67 od 13. lipnja 1967. (SL 1967, str. 2283.), a u vrijeme nastanka činjenica, Uredba br. 2759/75 od 29. listopada 1975. koja je i danas na snazi.
- 36 Nije sporno da se ta zajednička organizacija tržišta od 1. veljače 1973. primjenjivala na cijelom državnom području Ujedinjene Kraljevine, na temelju općih odredaba Akta o pristupanju i posebnog pravila iz članka 60. stavka 1. tog akta.
- 37 Iz članka 38. stavka 2. Ugovora o EEZ-u proizlazi da, u slučaju postojanja razlike, odredbe Ugovora o EEZ-u o zajedničkoj poljoprivrednoj politici prevladavaju nad drugim pravilima o uspostavi zajedničkog tržišta.
- 38 Zato posebne odredbe o uspostavi zajedničkog tržišta imaju u dotičnom sektoru prednost nad sustavom koji u korist državnih monopola komercijalne naravi predviđa članak 37.
- 39 Posljedično, na poseban rok predviđen člankom 44. Akta o pristupanju ne može se pozivati kako bi se u sektoru za koji postoji zajednička organizacija tržišta opravdao nacionalni propis i djelovanje nacionalnog tijela kao što je Board.
- 40 Dakle, nebitno je imaju li Pigs Marketing Scheme i Board obilježje „državnog monopola” u smislu članka 37. Ugovora o EEZ-u zato što je proširenjem zajedničke organizacije tržišta svinjskog mesa na Ujedinjenu Kraljevinu, od 1. veljače 1973. to pravilo svakako isključeno iz primjene.
- 41 U svojim očitovanjima podnesenim Sudu, Board je istaknuo da se, s obzirom na vrstu svojih aktivnosti i na ovlasti koje su mu dodijeljene zakonodavstvom Sjeverne Irske, smatra poduzećem kojemu su dodijeljena „posebna ili isključiva prava” u smislu članka 90. Ugovora o EEZ-u.
- 42 Prema njegovom mišljenju, ta odredba ima, u vezi s člankom 37. o državnim monopolima, učinak izuzimanja njegovih aktivnosti iz područja primjene općih pravila o zajedničkoj organizaciji tržišta svinjskog mesa.
- 43 U tom pogledu valja primijetiti, povrh onoga što prethodi u pogledu članka 37., da članak 90. stavak 1. izričito određuje da države članice u odnosu na dotična poduzeća „ne smiju donositi ni ostaviti na snazi mjere koje su u suprotnosti s pravilima sadržanima u ovom Ugovoru”.
- 44 Kvalifikacija Boarda kao poduzeća kojemu su dodijeljena posebna ili isključiva prava u smislu članka 90. stoga nema učinak uzimanja njegovih aktivnosti iz propisa prava Zajednice, a posebno ne onih koji se odnose na slobodno kretanje robe i zajedničku organizaciju poljoprivrednih tržišta.

- 45 Napoljetku, javlja se pitanje može li se aktivnostima Boarda priznati poseban sustav u mjeri u kojoj Pigs Marketing Scheme jest „zajednička organizacija tržišta”.
- 46 U postupku koji se vodi pred Resident Magistrate (Magistratski sud) čini se da je ovaj koncept konkretno preuzet iz članka 2. Uredbe br. 26. o primjeni određenih pravila tržišnog natjecanja na proizvodnju i trgovinu poljoprivrednim proizvodima.
- 47 Kako je to Sud imao priliku istaknuti u svojoj presudi od 10. prosinca 1974., Charmasson (Zb., str. 1383.) – nacionalne organizacije su u sustavu Ugovora bile dopuštene samo u prijelaznom razdoblju a, kako je rečeno u članku 43. stavku 3., planirano je da budu zamijenjene zajedničkom organizacijom tržišta.
- 48 Osim za sektore za koje postoji rezerva na temelju članka 60. stavka 2. Akta o pristupanju, taj učinak zamjene, na temelju istog akta, za Ujedinjenu Kraljevinu proizvodi učinke od 1. veljače 1973., kako je to gore navedeno.
- 49 Što se tiče pozivanja na nacionalne organizacije tržišta u Uredbi br. 26, valja istaknuti činjenicu da odredbe ove Uredbe, koja nosi datum od 4. travnja 1962., uzimaju u obzir uvjete koji prevladavaju tijekom prijelaznog razdoblja i da u uvodnoj izjavi 5. te uredbe daljnje ostvarenje zajedničke poljoprivredne politike nije dovedeno u pitanje.
- 50 Stoga je također nebitno može li se Pigs Marketing Scheme u Sjevernoj Irskoj okvalificirati kao „nacionalna organizacija tržišta”.

Ocjena Pigs Marketing Scheme s obzirom na zajedničku organizaciju tržišta svinjskog mesa

- 51 Iz prethodno navedenog proizlazi da se odlučujuća pitanja za rješavanje spora koji se vodi pred Resident Magistrate (Magistratski sud) odnose na to je li s odredbama o slobodnom kretanju robe i zajedničkoj organizaciji tržišta svinjskog mesa, spojiv tržišni sustav uspostavljen zakonom države članice, kojim upravlja tijelo koje zahvaljujući javnim instrumentima prisile kojima raspolaže ima ovlast kontrole dotičnog tržišnog sektora i to primjenom mjera kao što su mjere koje prodaju robe uvjetuju potrebom registracije proizvođača kod dotičnoga tijela, koje pod uvjetima koje ono određuje zabranjuju svaku prodaju koja nije namijenjena tom tijelu ili koja nije izvršena njegovim posredovanjem, te koje zabranjuju svaki prijevoz dotične robe za koji ne postoji dozvola.
- 52 Da bi se odgovorilo na ta pitanja najprije treba razjasniti vezu koja postoji između, prvo, propisa koje je spomenuo Resident Magistrate (Magistratski sud), tj. uredaba br. 121/67 i 2758/75 i, drugo, odredaba Ugovora o EEZ-u o ukidanju količinskih ograničenja a, osobito, članaka 30. i 34. Ugovora.
- 53 Uredba br. 121/67, koja se primjenjuje od dana pristupanja Ujedinjene Kraljevine, u svojem članku 19. sadržava odredbe o ukidanju carine i količinskih ograničenja.

- 54 Do toga da te odredbe nisu preuzete Uredbom br. 2759/75, koja ima za cilj kodificirati sve postojeće odredbe u tom području, došlo je, kako je to objasnila Komisija, zbog metodologije na osnovi koje se u kodificiranom tekstu poljoprivrednih propisa izostavljaju sve odredbe koje samo ponavljaju ono što donose odredbe samog Ugovora.
- 55 Iz toga proizlazi da, u sustavu trenutačno primjenjive Uredbe br. 2759/75, odredbe Ugovora o ukidanju carinskih i trgovinskih prepreka u trgovini unutar Zajednice, a osobito odredbe članaka 30. i 34. o ukidanju količinskih ograničenja uvoza i izvoza i svih mjera s istovrsnim učinkom, valja smatrati sastavnim dijelom zajedničke organizacije tržišta.
- 56 Kako je Sud na to podsjetio u svojoj presudi od 18. svibnja 1977., u predmetu C-111/76, Van den Hazel (Zb., str. 901.), otkad Zajednica, na temelju članka 40. Ugovora o EEZ-u, donese propis o zajedničkoj organizaciji tržišta u određenom sektoru, države članice imaju obvezu ne provoditi nikakve mjere koje bi je mogle narušiti ili stvoriti izuzetke od te organizacije.
- 57 Za provedbu te ocjene u slučaju Pigs Marketing Scheme, valja smatrati da je zajednička organizacija tržišta svinjskog mesa, kao i druge zajedničke organizacije tržišta, utemeljena na načelu otvorenog tržišta kojemu svaki proizvođač može slobodno pristupiti i čije je djelovanje uređeno isključivo instrumentima koje predviđa ta organizacija.
- 58 Stoga su s načelima te organizacije tržišta nespojivi svi propisi ili nacionalne prakse koji mogu izmijeniti načine uvoza i izvoza ili utjecati na formiranje tržišnih cijena tako što se proizvođačima, unutar države u kojoj su osnovani i u svakoj drugoj državi članici, uskraćuje sloboda kupnje i prodaje uz uvjete utvrđene propisom Zajednice te mogućnost da izravno poduzmu intervencijske mjere i sve druge mjere reguliranja tržišta koje predviđa zajednička organizacija.
- 59 Djelovanje takve vrste, koje na tržištu izvršava tijelo koje je država članica osnovala, a koje izlazi izvan okvira koji određuje propis Zajednice, ne može se opravdati težnjom k ostvarenju posebnih ciljeva nacionalne ili regionalne gospodarske politike, dok zajednička organizacija tržišta ima upravo za cilj, kako to proizlazi iz uvodne izjave 3. Uredbe br. 2759/75, takve ciljeve ostvariti na razini Zajednice, pod uvjetima koji su prihvatljivi za cijelu Zajednicu i uzimajući u obzir potrebe svih njezinih regija.
- 60 Svaka intervencija države članice, ili njezinih regionalnih ili delegiranih tijela, u tržišnim mehanizmima izvan onih koje su specifično predviđene uredbom Zajednice, može ugroziti djelovanje zajedničke organizacije tržišta i stvoriti neopravdana pogodovanja određenim skupinama proizvođača ili potrošača, na štetu ekonomije drugih država članica ili drugih ekonomskih skupina u Zajednici.

- 61 U tom pogledu, ne treba prihvatiti argument Boarda koji se temelji na činjenici da njegova politika cijena ovisi o razvoju tržišta i da stoga ne ometa formiranje cijena u skladu s uredbom.
- 62 Naime, ta okolnost uopće ne isključuje činjenicu da sporan nacionalni propis ima učinak stavljanja proizvođača u položaj potpune ovisnosti u odnosu na Board i zabrane njihova pristupa tržištu pod uvjetima koje predviđaju Ugovor i zajednička organizacija uspostavljena na temelju Ugovora.
- 63 U tom pogledu valja istaknuti članak 2. Uredbe br. 2759/75, koji predviđa niz mjera namijenjenih poticanju trgovinskih organizacija i udruženih trgovinskih organizacija koje omogućuju lakšu prilagodbu ponude zahtjevima tržišta, osobito zahvaljujući boljoj organizaciji proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište dotičnih proizvoda.
- 64 Međutim, ta odredba dopušta donošenje takvih mjera samo u okviru postupka Zajednice namijenjenog osiguranju zaštite općeg interesa Zajednice, u skladu s ciljevima utvrđenima u članku 39. Ugovora o EEZ-u.
- 65 Stoga na pitanja koja je uputio Resident Magistrate (Magistratski sud) treba odgovoriti da se sa zahtjevima iz članaka 30. i 34. Ugovora o EEZ-u te onima iz Uredbe br. 2759/75 o zajedničkoj organizaciji tržišta svinjskog mesa smatra nespojivim tržišni sustav uspostavljen na nacionalnoj ili regionalnoj razini zakonom države članice, kojim upravlja tijelo koje zahvaljujući javnim instrumentima prisile kojima raspolaže ima ovlast kontrole dotičnog tržišnog sektora ili njegovoga dijela i to primjenom mjera kao što su mjere koje prodaju robe uvjetuju potrebom registracije proizvođača kod dotičnoga tijela, koje pod uvjetima koje ono određuje zabranjuju svaku prodaju koja nije namijenjena tom tijelu ili koja nije izvršena njegovim posredovanjem, te koje zabranjuju svaki prijevoz dotične robe za koji to tijelo nije izdalo dozvolu.
- 66 Odgovarajući na pitanja koja je uputio Resident Magistrate (Magistratski sud) treba također precizirati da se sve navedene odredbe izravno primjenjuju i da kao takve pojedincima dodjeljuju prava koja su sudovi država članica dužni štiti.
- 67 Taj učinak proizlazi, prvo, iz same prirode članaka 30. i 34. i, drugo, članka 189. u skladu s kojim se uredbe izravno primjenjuju u svim državama članicama”.
- 68 Sukladno navedenom, prethodno navedeni učinci primjenjuju se, u skladu s Aktom o pristupanju, a osobito člancima 2. i 42. te člankom 60. stavkom 1., na cijelom državnom području Ujedinjene Kraljevine od 1. veljače 1973.
- 69 S tim u vezi, činjenica da je jedan od elemenata Pigs Marketing Scheme – i to Movement of Pigs Regulations – donesen 1972., tj. nakon datuma potpisivanja Akta o pristupanju ne mijenja tu situaciju, jer se nadređenost prava Zajednice u odnosu na odredbe nacionalnog prava primjenjuje bez obzira na datume dotičnih propisa.

- 70 Resident Magistrate (Magistratski sud) je o ograničenjima koja za prijevoz svinja proizlaze iz primjene Movement of Pigs Regulations uputio još jedno posebno pitanje kako bi dobio odgovor mogu li se ta ograničenja eventualno opravdati time što olakšavaju nadzor nad intenzivnim krijumčarskim djelovanjem koje se, kako se čini, odvija na granici između Sjeverne Irske i Republike Irske zbog razlike tečaja „zelene funte” i isplate novčanih kompenzacijskih iznosa koji su posljedica toga.
- 71 Board je, sa svoje strane, naglasio vezu koja postoji između tog aspekta Pigs Marketing Scheme i suzbijanja krijumčarenja.
- 72 Ne može se prihvatiti da se zabrana prijevoza koja je nespojiva kako sa slobodom trgovine između država članica, tako i sa zajedničkom organizacijom tržišta svinjskog mesa opravda zbog okolnosti da takvo ograničenje može uzgredno olakšati nadzor na granici i borbu protiv određenih prijevara.
- 73 Suzbijanje takvih zloporaba, ako izostane uklanjanje njihovog novčanog uzroka, može se rješavati samo sredstvima spojivima s pravilnim funkcioniranjem zajedničkog tržišta.
- 74 Stoga se na razloge suzbijanja prijave ne može pozivati kako bi se opravdao sustav koji se osporava pred Resident Magistrate (Magistratski sud).
- 75 S obzirom na prethodno navedeno, nije nužno odgovoriti na pitanja koja je Resident Magistrate (Magistratski sud) postavio o tumačenju članaka 85. i 86. Ugovora i o odnosu tih odredaba s člankom 37.

Troškovi

- 76 Troškovi vlade Ujedinjene Kraljevine i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.
- 77 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred Magistrate’s Court (Magistratski sud) u grofoviji Armagh, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

o pitanjima koje mu je odlukom od 19. rujna 1977. i aktom od 10. ožujka 1978. uputio Magistrate’s Court (Magistratski sud) u grofoviji Armagh, odlučuje:

- 1. Sa zahtjevima iz članaka 30. i 34. Ugovora o EEZ-u te onima iz Uredbe br. 2759/75 o zajedničkoj organizaciji tržišta svinjskog mesa smatra se nespojivim tržišni sustav uspostavljen na nacionalnoj ili regionalnoj razini zakonom države članice, kojim upravlja tijelo koje zahvaljujući javnim**

instrumentima prisile kojima raspolaže ima ovlast kontrole dotičnog tržišnog sektora ili njegovog dijela i to primjenom mjera kao što su mjere koje prodaju robe uvjetuju potrebom registracije proizvođača kod dotičnoga tijela, koje pod uvjetima koje ono određuje zabranjuju svaku prodaju koja nije namijenjena tom tijelu ili nije izvršena njegovim posredovanjem, te koje zabranjuju svaki prijevoz dotične robe za koji to tijelo nije izdalo dozvolu.

2. Odredbe članaka 30. i 34. Ugovora o EEZ-u i Uredbe br. 2759/75 izravno se primjenjuju i pojedincima dodjeljuju prava koja su sudovi država članica dužni zaštititi.
3. Prethodno navedeni učinci primjenjuju se, u skladu s Aktom o pristupanju, a osobito s člancima 2. i 42. i člankom 60. stavkom 1., na cijelom državnom području Ujedinjene Kraljevine od 1. veljače 1973.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 29. studenoga 1978.

[Potpisi]